

FSD3930 KIERTOTALOUSBAROMETRI: KANSALAISKYSELY 2023

FSD3930 CIRCULAR ECONOMY CITIZEN'S BAROMETER 2023

TÄMÄ DOKUMENTTI ON OSA YLLÄ MAINITTUA YHTEISKUNTATIETEELLISEEN TIETOARKISTOON ARKISTOITUA TUTKIMUSAINEISTOA.

DOKUMENTTIA HYÖDYNTÄVIEN TULEE VIITATA SIIHEN ASIANMUKAISESTI LÄHDEVIITTEELLÄ.

THIS DOCUMENT FORMS A PART OF THE ABOVE MENTIONED DATASET, ARCHIVED AT THE FINNISH SOCIAL SCIENCE DATA ARCHIVE.

IF THE DOCUMENT IS USED OR REFERRED TO IN ANY WAY, THE SOURCE MUST BE ACKNOWLEDGED BY MEANS OF AN APPROPRIATE BIBLIOGRAPHIC CITATION.

DETTA DOKUMENT UTGÖR EN DEL AV DEN OVANNÄMDA DATAMÄNGDEN, ARKIVERAD PÅ FINLANDS SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA DATAARKIV.

OM DOKUMENT ÄR UTNYTTJAT ELLER REFERERAT TILL MÅSTE KÄLLAN ANGES I FORM AV BIBLIOGRAFISK REFERENS.

Kiertotalouden kansalaisbarometri, versio 5.0

Kysymykset

- 1. Mitkä ovat mielestäsi suurimmat ympäristöuhkat?** Valitse korkeintaan kolme
 1. Ilmaston lämpeneminen ja sään ääri-ilmiöiden lisääntyminen
 2. Luonnon monimuotoisuuden köyhtyminen ja lajikato
 3. Ilmansaasteet
 4. Vesien saastuminen
 5. Maaperän saastuminen
 6. Mikromuovit ja muovit vesistöissä, elinympäristössä ja ihmiskehossa
 7. Roskaantuminen
 8. Ympäristömyrkyille ja kemikaaleille altistuminen
 9. Luonnonvarojen ylikulutus
 10. Rehevöityminen
 11. Muu, mikä? _____
- 2. Mitä seuraavista ympäristöön liittyvistä toimista olet tehnyt viimeisen 12 kuukauden aikana?**
1= en koskaan, 2= harvoin/vähän, 3=joskus/jonkin verran, 4=melko usein/melko paljon, 5=erittäin usein/erittäin paljon, 0=EOS
 1. Vähentänyt energiankulutusta (esim. kääntämällä ilmastoinnin tai lämmityksen pienemmälle, sulkemalla valmiustilassa olevat laitteet, ostamalla energiatehokkaita laitteita)
 2. Vähentänyt veden kulutusta
 3. Vähentänyt uusien tavaroiden hankkimista
 4. Valinnut ympäristöystävällisemmän tavan liikkua (kävely, pyöräily, joukkoliikenne, sähköauto)
 5. Muuttanut ruokavaliota kasvispainotteisemmaksi
 6. Lajittelut suurimman osan jätteistä kierrätystä varten
 7. Kerännyt roskaa pois luonnosta tai ympäristöstä
 8. Osallistunut ympäristöasioita tukevaan mielenosoitukseen, työpajaan tai muuhun aktiviteettiin (esim. uimarannan tai puiston siivoustalkoisiin)
 9. Toiminut ympäristön suojeluun keskittyvässä kansalaisjärjestössä
- 3. Arvioi asteikolla 1-5 (1 = ei ollenkaan 2 = vähän 3 = jonkin verran 4 = melko paljon 5 = erittäin paljon, 0=EOS)**
 1. kuinka ympäristötietoisena pidät itseäsi?
 2. kuinka aktiivisesti toimit ympäristön hyväksi?
 3. kuinka tuttu termi on kiertotalous?
- 4. Mitä seuraavista tavaroiden ja palveluiden hankkimiseen liittyvistä toimista olet tehnyt viimeisen 12 kuukauden aikana?** (sama asteikko kuin K2)
 1. Ostanut paikallisia tuotteita
 2. Ostanut ympäristömerkillä merkittyjä tuotteita
 3. Välttänyt muovisten kertakäyttötuotteiden tai pakkausten ostamista (esim. muoviset aterimet, kupit, take away -ruokapakkaukset, muoviset elintarvikepakkaukset jne.)
 4. Ostanut tuotteen, joka on valmistettu kierrätetystä materiaalista tai osista
 5. Ostanut tuotteen, joka on uudelleentäytettävä (esim. omaan täyttöpulloon tai astiaan juomia, pesuainetta tai kosmetiikkaa)
 6. Ostanut käytettyjä tuotteita uusien sijasta (esim. vaatteita tai elektroniikkaa)

7. Ostanut tai saanut ilmaiseksi jotakin tavaroita, vaatteita tai muita tuotteita kierrätyskeskuksesta, perinteiseltä kirpputorilta, huutokaupasta tai antiikkiliikkeestä?
8. Ostanut tai saanut ilmaiseksi jotakin tavaroita, vaatteita tai muita tuotteita netin tai sosiaalisen median käytettyjen tavaroiden ja vaatteiden kaupasta tai ryhmästä (esim. nettikirppis tai -huutokauppa, kirpputori-, roskalava- tai kierrätysryhmä somessa, second hand -verkkokauppa)
9. Ostanut tai saanut ilmaiseksi jotakin tavaroita, vaatteita tai muita tuotteita suoraan ystävältä, sukulaiselta tai muulta kotitaloutesi ulkopuoliselta yksityishenkilöltä
10. Ostanut tai saanut hävikkiruokaa kaupasta, ruokalasta, ravintolasta, ruokaringistä tai ilmaisjakelusta? (mukaan lasketaan myös parasta ennen päiväyksen takia alennuksessa olevat tuotteet)
11. Ostanut palvelun tuotteen sijaan (esim. käytetyn tavaran korjaaminen uuden ostamisen sijasta tai laitteiden vuokraaminen sen ostamisen sijasta)

4.1 Entä mitä seuraavista tavaroiden ja palveluiden vuokraamiseen tai lainaamiseen liittyvistä toimista olet tehnyt viimeisen 12 kuukauden aikana? (sama asteikko kuin K2)

1. Vuokrannut maksua vastaan tavaroita tai työkaluja vuokraamosta? (esim. konevuokraamot, harrastusvälineiden vuokraamot, vaatevuokraamot)
2. Vuokrannut maksua vastaan auton tai veneen vuokraamosta tai vuokrannut yhteiskäyttö tai vertaisvuokra-auton
3. Vuokrannut maksua vastaan yhteiskäyttö- tai kaupunkipyörän tai sähköpotkulaudan
4. Vuokrannut maksua vastaan omaan käyttöön jonkun muun omistamaa asuntoa tai vapaa-ajan asuntoa vertaismajoituksen kautta tai vaihtanut asuntoa (esim. Airbnb)
5. Lainannut tavaroita kirjastosta? (muut kuin kirjat ja levyt, esim. harrastusvälineet, pelit, työkalut)
6. Lainannut tavaroita tai työkaluja ystävältä, sukulaiselta tai muulta kotitalouden ulkopuoliselta henkilöltä
7. Käyttänyt kimppekyytiä

4.2 Entä mitä seuraavista tavaroiden ja palveluiden myymiseen tai muille vuokraamiseen ja lainaamiseen liittyvistä toimista olet tehnyt viimeisen 12 kuukauden aikana? (sama asteikko kuin K2)

1. Myynyt tai antanut ilmaiseksi jotain perinteisellä kirpputorilla, huutokaupassa tai antiikkiliikkeessä
2. Myynyt tai antanut ilmaiseksi jotain netin tai sosiaalisen median käytettyjen tavaroiden ja vaatteiden kaupassa tai ryhmässä (esim. nettikirppis tai -huutokauppa, kirpputori-, roskalava- tai kierrätysryhmä somessa, second hand -verkkokauppa)
3. Myynyt tai antanut ilmaiseksi jotain suoraan ystävälle, sukulaiselle tai muulle kotitaloutesi ulkopuoliselle henkilölle
4. Antanut vuokralle maksua vastaan oman autosi muiden käyttöön joko suoraan tai vertaisvuokra-autopalvelun kautta
5. Antanut vuokralle maksua vastaan oman asuntosi tai vapaa-ajan asuntosi vuokralle suoraan tai vertaisvuokrapalvelun kautta (esim. Airbnb)
6. Antanut lainaan tavaroita tai työkaluja ystävälle, sukulaiselle tai muulle kotitalouden ulkopuoliselle henkilölle
7. Tarjonnut kimppekyytiä

5 Kuinka monta käytettyä tuotetta olet hankkinut tai saanut viimeisen 12 kuukauden aikana?

Arvioi suunnilleen lukumäärä (kpl) seuraavien tuoteryhmien osalta. Mikäli et ole hankkinut kyseessä olevia tuotteita käytettynä, merkitse 0.

1. Tekstiilit (esim. vaatteet, verhot, liinavaatteet)
2. Huonekalut (esim. tuolit, pöydät, sohvat)
3. Elektroniikka (esim. kodinkoneet, puhelimet)
4. Sähkötyökalut (esim. sähköpora, hiomakone)
5. Rakennustarvikkeet (esim. laudat, levyt, ikkunat)
6. Harrastevälineet (esim. liikuntavälineet, musiikkisoittimet)
7. Kerro tarvittaessa lisää _____

6 Mitä seuraavista tavaroiden huoltamiseen ja korjaamiseen liittyviä toimia olet tehnyt viimeisen 12 kuukauden aikana? (sama asteikko kuin K2)

Itse korjaamisella ja huoltamisella tarkoitetaan myös tilanteita, jossa apua on saatu perheenjäseneltä, ystävältä, sukulaiselta tai tuttavalta.

1. Korjannut itse jonkun tavaran uuden hankkimisen sijaan
2. Korjannut itse vaatteita tai jalkineita
3. Käyttänyt suutari- tai ompelupalveluja
4. Korjannut tai huoltanut itse polkupyörää
5. Käyttänyt pyörän korjaus- ja huoltopalveluja
6. Korjannut tai huoltanut itse moottoriajoneuvoa (esim. auto, moottoripyörä)
7. Käyttänyt moottoriajoneuvon korjaus- tai huoltopalveluja
8. Korjannut tai huoltanut itse matkapuhelinta
9. Käyttänyt matkapuhelimen korjauspalvelua
10. Korjannut tai huoltanut itse kodinkoneita tai laitteita
11. Käyttänyt kodinkoneiden tai laitteiden korjauspalveluja
12. Suojannut tavaroita kulumiselta tai rikkoutumiselta (esim. asentanut puhelimeen suojaakuoren, tuulettanut vaatteita pesemisen sijaan, huoltanut kenkiä vahaamalla)
13. Korjannut tai huoltanut itse jotain rakennusta tai asuntoa (esim. maalaustyöt, ikkunoiden korjaaminen, räystäskourujen puhdistus, katon korjaaminen)
14. Käyttänyt rakennusten korjaus- tai huoltopalveluja

7 Miten pitkään seuraavat tuotteet ovat keskimäärin käytössäsi ennen kuin hankit korvaavan tuotteen tilalle? (avoin arvio tai kategoriat: alle vuoden, 1-2 vuotta, 3-4 vuotta, 5-7 vuotta, 8-10-vuotta, 11-15 vuotta, 16-20 vuotta, yli 20 vuotta 0=EOS)

1. Vaatteet
2. Jalkineet
3. Polkupyörä
4. Auto
5. Imuri
6. Astianpesukone
7. TV
8. Puhelin

8 Arvioi missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista itseäsi koskevista väitteistä?

(1=täysin eri mieltä, 2=jonkin verran eri mieltä, 3=ei eri eikä samaa mieltä, 4=jonkin verran samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä)

1. Haluan aina ostaa tavarani uutena/käyttämättömänä
2. Suosin tavaran ostamista käytettynä uuden ostamisen sijaan
3. En luota käytettyihin tuotteisiin
4. Ostan uusia tavaroita usein heräteostoksina
5. Ostan käytettyjä tavaroita usein heräteostoksina

6. Tilaan paljon edullisia tuotteita ulkomaisista verkkokaupoista
7. Hyödynnän aktiivisesti mahdollisuuksia tuotteiden räätälöintiin/kustomointiin ja lisätarvikkeisiin, että ne sopisivat omaan käyttöön paremmin
8. Haluan omistaa tavarat, joita käytän
9. Minulla on paljon tarpeettomia tavaroita
10. Vaihdan tuotteen vain, kun se on täysin kulunut tai rikki
11. Minun on vaikea luopua tavaroista
12. Luovun tuotteista helposti, jos tiedän että ne päätyvät hyötykäyttöön tai kierrätykseen
13. En koskaan hankkiudu eroon tavaroista, joilla voi olla myöhemmin jotain käyttöä
14. Nautin tavaroiden korjaamisesta ja niistä huolehtimisesta
15. Minulla on tarvittavia työkaluja korjaamista ja huoltamista varten
16. Minulle on tärkeää pitää hyvää huolta tavaroistani niin että ne kestävät mahdollisimman pitkään
17. Keksin usein hyötykäyttöä tarpeettomiksi jääneille tuotteille tai niiden osille
18. Pyrin välttämään ruokahävikkiä
19. Kotitaloudessani on mahdollisuuksia vähentää syntyvän jätteen määrää

9 Mitä jätteitä kotitaloudessasi lajitellaan erikseen? (1=ei lajitella ollenkaan, 2=lajitellaan harvoin 3=lajitellaan joskus, 4=lajitellaan melko usein, 5=lajitellaan lähes aina)

1. Biojäte (ei sisällä puutarhajätettä)
2. Paperi
3. Kartonki ja pahvi
4. Muovi
5. Metallit
6. Lasi
7. Rikkinäiset tekstiilit (tekstiilijäte)
8. Ehjät vaatteet ja tekstiilit (uudelleenkäyttöön menevät)
9. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu (SER)
10. Muut, mitkä?

--> Jos edellä vastannut kyllä (2-5) biojätteen lajitteluun

Minne lajiteltu biojäte laitetaan?

9.1 Biojätteen keräykseen (keräysastia, jonka jäteauto tyhjentää ja kuljettaa käsittelyyn)

9.2 Kotikompostoriin

9.3 Muu, mikä?

--> Jos edellä vastannut kyllä kotikompostointiin:

- **Kuinka paljon kotitaloudessanne laitetaan viikossa biojätettä kotikompostoriin (ei puutarhajäte)?**

_____ kilogrammaa viikossa (1 litran maitopurkin verran biojätettä painaa keskimäärin 0,2 kg ja 10 litran ämpärillinen noin 2 kg)

- **Kuinka monta kuukautta vuodessa kotitaloudessanne laitetaan biojätettä kotikompostoriin (ei puutarhajäte)?**

_____ kuukautta vuodessa

10 Arvioi kuinka monta muovikassillista sekajätettä kotitaloudestasi syntyy keskimäärin viikon aikana?

_____ kpl
Arvioni määrästä kiloina on _____ kg

11 Lajittelisin aktiivisemmin (1 = täysin eri mieltä 2 = jossain määrin eri mieltä 3 = ei eri eikä samaa mieltä 4 = jossain määrin samaa mieltä 5 = täysin samaa mieltä)

1. Jos minulla olisi enemmän aikaa
2. Jos kotona olisi enemmän tilaa ja säilytysmahdollisuuksia lajiteluille jätteille
3. Jos kotitaloudessani syntyisi enemmän lajiteltavia jätteitä
4. Jos muut perheenjäsenet lajittelisivat jätteensä
5. Jos naapurit ja tuttavat lajittelisivat jätteensä
6. Jos tietäisin, miten jätteitä tulee lajitella ja/tai esikäsitellä ennen lajittelupisteelle viemistä
7. Jos tietäisin, minne mitkään lajitellut jätteet tulee viedä
8. Jos tietäisin, että mitä hyötyä lajittelusta on ja miten lajiteltuja jätteitä jatkokäsitellään
9. Jos olisi varma, että kierrätetyt jätteet päätyvät oikeasti hyötykäyttöön
10. Jos jätteiden lajittelupiste olisi lähempänä ja paremmin saavutettavissa
11. Jos lajittelupiste olisi siistimpi ja paremmassa kunnossa
12. Jos laki velvoittaisi tiukemmin lajittelemaan tai lajittelematta jättämisestä saisi sakkoja
13. Jos lajittelusta saisi rahallista hyötyä (esimerkiksi korvauksen kierrätetyistä materiaaleista tai pienemmän jätemaksun)
14. Muu, mikä

12 Arvioi, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väitteistä (1=täysin eri mieltä, 2=jokseenkin eri mieltä, 3=e ei eri eikä samaa mieltä, 4=jokseenkin samaa mieltä, 5=täysin samaa mieltä)

Kulutusta tulisi ohjata esimerkiksi lainsäädännöllä, verotuksella tai muilla poliittisilla toimilla niin, että...

1. hankitaan vähemmän uusia tuotteita ja vähennetään kulutusta
2. hankitaan kestävämpiä, helpommin korjattavia ja kierrätettäviä tuotteita
3. hankitaan kierrätysmateriaaleja sisältäviä tuotteita neitseellisistä raaka-aineista valmistettujen sijaan
4. lainataan ja vuokrataan tavaroita sekä käytetään palveluita sen sijaan että hankittaisiin tavarat omaksi
5. korjataan ja korjautetaan tavaroita niiden poisheittämisen sijaan
6. lajitellaan ja kierrätetään jätteet mahdollisimman tehokkaasti
7. tuotannon ja käytön aiheuttamat ympäristöhaitat näkyvät tuotteiden hinnoissa ja verotuksessa
8. Kulutukseen ei tule vaikuttaa lainsäädännöllä, verotuksella tai muilla poliittisilla toimilla

Taustatiedot

13 Syntymävuotesi _____

14 Sukupuolesi

- Nainen
- Mies
- Muu
- En halua vastata

15 Mitä kieliä kotitaloudessasi käytetään?

MULTI

- suomi
- ruotsi
- saame
- romani
- venäjä
- viro
- englanti
- arabia
- somali
- kiina
- joku muu, mikä?

16 Missä maassa olet syntynyt?

- Suomessa
- Muussa maassa, missä? _____

17 Missä maassa vanhempasi ovat syntyneet?

- Molemmat vanhempani ovat syntyneet Suomessa
- Toinen vanhemmistani on syntynyt Suomessa
- Kumpikaan vanhemmistani ei ole syntynyt Suomessa
- En osaa sanoa

18 Mikä on korkein koulutuksesi?

- Peruskoulu tai kansakoulu
- Ammatillinen tutkinto ja/tai ylioppilastutkinto
- Opistotason tutkinto
- Alempi korkeakoulututkinto (esim. AMK- tai kandidaatintutkinto)
- Ylempi korkeakoulututkinto (esim. YAMK- tai maisterintutkinto)
- Jatkotutkinto (esim. tohtorin- tai lisensiaatintutkinto)

19 Mikä on tämänhetkinen ammattiasemasi?

- Alempi toimihenkilö
- Ylempi toimihenkilö
- Johtava asema
- Eläkeläinen
- Opiskelija
- Työntekijä
- Työtön
- Yrittäjä
- Joku muu, mikä?

20 Kuinka monta henkilöä kuuluu kotitalouteesi

- Aikuisten lukumäärä _____
- Alle 18-vuotiaiden lukumäärä _____

21 Kuinka paljon kotitaloutesi yhteenlasketut bruttotulot ovat kuukaudessa?

- Alle 1 000 €

- 1 000–1 999 €
- 2 000–2 999 €
- 3 000–3 999 €
- 4 000–4 999 €
- 5 000–5 999 €
- 6 000–6 999 €
- 7 000–7 999 €
- 8 000–8 999 €
- 9 000–9 999 €
- 10 000–10 999 €
- Yli 11 000 €
- en halua vastata

22 Asuinmaakunta

- Uusimaa
- Varsinais-Suomi
- Satakunta
- Kanta-Häme
- Pirkanmaa
- Päijät-Häme
- Kymenlaakso
- Etelä-Karjala
- Etelä-Savo
- Pohjois-Savo
- Pohjois-Karjala
- Keski-Suomi
- Etelä-Pohjanmaa
- Pohjanmaa
- Keski-Pohjanmaa
- Pohjois-Pohjanmaa
- Kainuu
- Lappi
- Ahvenanmaa

23 Minkä tyyppisessä rakennuksessa asut tällä hetkellä?

- Kerrostalo
- Rivitalo
 - alle viiden asukkaan rivitalo
 - 5-10 asukkaan rivitalo
 - yli 10 asukkaan rivitalo
- Paritalo
- Omakotitalo
- Muu, mikä

24 Millaisessa asuinympäristössä asut tällä hetkellä?

- Kaupungin keskusta
- Kerrostalovaltainen alue kaupunkiseudulla

- Pientalovaltainen alue kaupunkiseudulla
- Taajama maaseudulla
- Haja-asutusalueella maaseudulla
- Jokin muu, mikä?

25 Suomessa pidetään keväällä 2023 eduskuntavaalit. Mitä puoluetta aiot todennäköisesti äänestää?

- Keskusta
- Kokoomus
- Kristillisdemokraatit
- Liike Nyt
- Perussuomalaiset
- Suomen ruotsalainen kansanpuolue (RKP)
- Sosiaalidemokraatit (SDP)
- Vasemmistoliitto
- Vihreät
- Jokin muu, mikä?
- En osaa sanoa
- En halua kertoa
- En aio äänestää

26 Sana on vapaa. Mitä muuta haluat kertoa kierrätykseen ja kestäväan kulutukseen liittyen?